

Kuluttajamarkkinointi kilpailujen ja arpajaisten avulla

Useat kuluttajille markkinoivat yritykset järjestävät erilaisia kilpailuja joissa voi vastikkeetta saada erilaisia voittoja. Kuluttajansuojalaki määrää tällaisten markkinointiarpajaisten ehdoista hyvin lyhyesti ja ylimalkaisesti.

Lain mukaan jos markkinointiin liittyy arvontoja, yleisökilpailuja tai pelejä, niihin osallistumisen ehtojen on oltava selkeitä ja ymmärrettäviä sekä helposti saatavilla.

Markkinointiarpajaiset ja markkinointikilpailut

Markkinointiarpajaisissa kyse on arvonnasta. Tällöin voiton saaminen perustuu ainakin osittain sattumaan eli kuluttaja ei voi kampanjaan osallistuessaan tietää, saako hän voiton.

Markkinointikilpailuissa voiton saaminen perustuu osallistujan tietoon ja taitoon eli osallistuja voittaa palkinnon ollessaan paras osallistujista. Tällöin voiton saaminen ei perustu varsinaisesti sattumaan.

Mikäli kyseessä on näiden kahden yhdistelmä eli palkinnon saaminen perustuu osittain sattumaan ja osittain tietoon ja taitoon, niin tällöin kysymyksessä on lähinnä markkinointiarpajaisista.

Markkinointiarpajaisten ja markkinointikilpailuiden yhteydessä annettavat tiedot

Kilpailujen yhteydessä tulisi antaa ainakin seuraavat tiedot:

- osallistumisaika
- osallistumistapa
- osallistumisen ehdot (ikärajat, Suomessa asuvat kuluttajat ja niin edelleen)
- mitä palkintoja kampanjaan sisältyy
- mitä palkintoon ei sisälly
- milloin palkinnot arvotaan
- miten voittajille ilmoitetaan voitoista
- julkaistaanko voittajien nimiä tai muita tietoja ja missä ne julkaistaan
- arpajaisveron suorittaminen
- mahdolliset voiton käyttämisen ehdot ja rajoitukset.

Viime kädessä se mitä tietoja annetaan ja millaisia rajoituksia ehdoissa on, riippuu kilpailun luonteesta. Annettavat tiedot ja mahdolliset rajoitukset saattavat liittyä esimerkiksi palkinnon luonteeseen ja vaatimukseen palkinnon saajan täysi-ikäisyydestä.

Missä ja miten tiedot annetaan

Tietojen tulee olla helposti saatavilla. Jos arvonnasta kerrotaan niin, ettei kuluttaja voi osallistua siihen välittömästi (esim. televisiossa, ulkomainonnassa), ei yksityiskohtaisia sääntöjä tarvitse siinä yhteydessä kertoa. Markkinoinnista on kuitenkin käytävä selkeästi

ilmi, mistä säännöt on saatavilla. Muutoin säännöt tulee kertoa kaikessa markkinointimateriaalissa.

Sattumanvarainen vastikkeellinen etu

Kuluttajansuojalain nojalla markkinoinnissa ei ole aiemmin saanut luvata sattumanvaraista etua, jonka saaminen edellytti vastiketta, kulutushyödykkeen ostamista tai ostotarjouksen tekemistä. Nykyisin voimassaolevasta kuluttajansuojalaista rajoitus on poistunut eli kilpailuun osallistumisen edellytyksenä voi esimerkiksi olla tuotteen ostaminen.

Verotuksesta

Markkinointiarpajaisten järjestäjän tulee maksaa oma-aloitteisesti arpajaisvero verohallinnolle arpajaisten yhteydessä. Markkinointiarpajaisissa voittajat saavat palkinnot verovapaina. Markkinointikilpailuissa voittajat ansaitsevat tiedoillaan ja taidoillaan voittonsa, jolloin palkinnot ovat voittajille verotettavaa ansiotuloa. Näennäiskysymykset eivät kuitenkaan tee kilpailusta markkinointikilpailua.

Arpajaislupa

Erotuksena edellä mainittuihin kilpailuihin voidaan mainita vastikkeelliset varainkeruuseen liittyvät arpajaiset kuten esimerkiksi raha-arpajaiset. Tällaisista vastikkeellisista arpajaisista säädetään arpajaislaissa. Arpajaisten järjestäminen on muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta luvanvaraista, ja niitä saa järjestää vain yleishyödyllinen yhteisö, jonka kotipaikka on Suomessa.

Mika Lahtinen

Lakimies

Helsingin seudun kauppakamari